

DSH Recycling A/S under rekonstruktion

*Sendt til virksomhedens e-boks og
rekonstruktør Harald Søndergaard på mail hso@hafnialaw.com*

Dato: 22-08-2024 /Journalnummer: 09.02.00-K08-22-24

Varsel om opretholdelse af nødvendige foranstaltninger til afværgelse af væsentlig forurening eller forureningens udbredelse på Gl. Århusvej 110, Ølst – selvhjælpshandling i medfør af miljøbeskyttelseslovens § 70

Randers Kommune forventer at træffe nedenstående afgørelse.

Inden der træffes afgørelse i sagen, skal I som part i sagen have mulighed for at komme med hørings svar, jf. forvaltningslovens § 19.

Såfremt I har bemærkninger til nedenstående udkast til afgørelse, skal disse indsendes til Randers Kommune **inden den 9. september 2024** på mail randi.vuust.skall@randers.dk.

Udkast til afgørelse

”Den 28. juni 2024 traf Randers Kommune i medfør af miljøbeskyttelseslovens § 73 f, stk. 1, afgørelse om, at DSH Recycling A/S anses som medansvarlig for driften i Nordic Waste A/S for så vidt angår aktiviteterne på Gl. Århusvej 110, Ølst, og at DSH Recycling A/S således også er ansvarlig for at iværksætte forebyggende foranstaltninger med henblik på at afværge den overhængende fare for en miljøskade som følge af aktiviteterne på ejendommen, herunder navnlig efterbehandlingen af råstofgraven ved nyttiggørelse af uforurenede og lettere forurenede jord.

Afgørelsen indebar, at DSH Recycling A/S straks skulle iværksætte de nødvendige fornødne forebyggende foranstaltninger med henblik på at afværge den overhængende fare for en miljøskade. Det vil i praksis sige, at DSH Recycling A/S skulle overtage de foranstaltninger, som Randers Kommune har iværksat i medfør af miljøbeskyttelseslovens § 70 for de ansvarliges regning, jf. miljøbeskyttelseslovens § 73 c, stk. 1. Denne forpligtelse var dog formelt allerede direkte gældende i medfør af miljøbeskyttelseslovens § 73 c, stk. 1, selvom Randers Kommune først ved afgørelsen af 28. juni 2024 traf afgørelse om, at DSH Recycling A/S var at anse som medansvarlig.

Sagen overgik herefter til Miljøstyrelsen med henblik på Miljøstyrelsens behandling efter miljøskadeloven. Miljøstyrelsen orienterede den 21. august 2024 Randers Kommune om, at der ikke kan meddeles påbud til DSH Recycling A/S om at træffe de nødvendige forebyggende foranstaltninger for at afværge den overhængende fare for en miljøskade, jf. miljøskadelovens § 22, stk. 1, samt krav om sikkerhedsstillelse i medfør af miljøskadelovens § 19, fordi det er Miljøstyrelsens vurdering, at DSH Recycling A/S ikke kan stille sikkerhed for de foranstaltninger, som Miljøstyrelsen agtede at påbyde udførelsen af. Påbuddet ville have medført, at DSH Recycling A/S skulle udføre de foranstaltninger, som indtil dette tidspunkt er blevet udført af Randers Kommune i medfør af miljøbeskyttelseslovens § 70.

Det blev således den 21. august 2024 klart, at DSH Recycling A/S ikke kan stille sikkerhed for påbuddets opfyldelse, og det følger herefter af miljøskadelovens § 19, stk. 2, at sagen skal behandles efter den lovgivning, som Randers Kommune traf afgørelse efter – dvs. miljøbeskyttelsesloven. Miljøstyrelsen oplyste ved samme lejlighed, at Miljøstyrelsen ville overdrage sagen til Randers Kommune med virkning fra 22. august 2024. Miljøstyrelsens orientering af 21. august 2024 vedlægges til orientering (bilag 1).

Det følger af miljøbeskyttelseslovens § 70, stk. 1, at Randers Kommune uden påbud og for den ansvarliges regning er forpligtet til at iværksætte og opretholde nødvendige foranstaltninger til at sikre, at der ikke sker væsentlig forurening eller udbredelse af væsentlig forurening. Miljøbeskyttelseslovens § 70, stk. 2, indebærer, at Randers Kommune kan iværksætte sådanne foranstaltninger for at forebygge, at der opstår en situation, hvor kommunen er forpligtet til at handle efter miljøbeskyttelseslovens § 70, stk. 1.

På den baggrund skal Randers Kommune hermed træffe afgørelse om at videreføre de iværksatte foranstaltninger til at afværge væsentlig forurening af og udbredelse af forurening til Alling Å fra Gl. Århusvej 110, Ølst, for DSH Recycling A/S's regning.

Den aktuelle forureningssituation på Gl. Århusvej 110, Ølst

Nordic Waste A/S har siden modtagelsen af miljøgodkendelse af 31. august 2018 forestået efterbehandling af lergraven på Gl. Århusvej 110, Ølst (matr.nr. 4b, 4d, 6c og 2h Ginnerup By, Ølst 5b og 6c Erslev by, Nr. Galten) – herefter benævnt "Ejendommen". Efterbehandlingen sker på vegne af DSH Recycling A/S, som efter råstofloven er forpligtet til at sikre, at arealerne efterbehandles i henhold til den gældende råstofindvindingstilladelse af juni 2013, som denne er revideret ved Region Midtjyllands afgørelse af 14. januar 2020.

Efterbehandlingsens udførelse på Ejendommen, herunder navnlig i 2023, førte til et meget stort jordskred. I starten af december 2023 udviklede et jordskred på virksomheden Nordic Waste sig alvorligt. Store jordmængder satte sig i bevægelse mod øst med retning mod Alling Å.

Virksomheden Nordic Waste forsøgte at afværge, at jordskredet ramte Alling Å, men stoppede deres indsats d. 19. december 2023.

Fra den 19. december har Randers Kommune forestået en omfattende afværgeindsats for at hindre, at jordskredet påvirkede Alling Å og Randers Fjord.

Hvis jordskredet havde ramt Alling Å, ville åen have trukket jordpartikler med sig og jorden ville langt ned gennem Alling Å systemet dække åens bund og dermed ødelægge flora og fauna. En påvirkning som ville fortsætte indtil Alling Å ikke længere kunne løbe igennem Å dalen. Dertil kommer, at vandopløselige miljøfremmede stoffer vil have ramt Randers Fjord og sedimentet i Alling Å og her givet anledning til en ophobning af miljøfremmede stoffer.

Jordskred i åen ville også have betydet, at åen var kappet over, og floras og faunas frie passage op og ned igennem åsystemet var forhindret.

Virksomheden havde desuden anvendt mikrofiller i et forsøg på at stoppe jordskredet. Mikrofiller er et kalkprodukt med indhold af tungmetaller, der er stærkt basisk, og som også kunne slå livet i åen ihjel.

Endelig kunne jordskredet medføre en flere meterhøj spærring af Alling Å ved Nordic Waste, som ville betyde opstuvning af vand langt ind i Favrskov Kommune med påvirkninger af arealer, infrastruktur og bygninger til følge samt ændringer i økosystemet.

Alt i alt ville det, hvis jordskredet havde ramt i Alling å, have betydet en alvorlig og væsentlig miljøforurening af vandkvalitet og biodiversitet i Alling Å og Randers Fjord.

Nordic Waste A/S har modtaget forurenede jord, og det har sidenhen vist sig, at den forurenede jord blev opbevaret i strid med miljøgodkendelsen med den konsekvens, at overfladevandet fra Ejendommen tillige udgjorde en overhængende fare for, at der ville indtræde en væsentlig miljøforurening på Alling Å, hvis spildevandet ikke blev håndteret miljømæssigt forsvarligt.

Jordskredet har også betydet, at de på virksomheden eksisterende vandforsyningsboringer er blevet dækket af jordskredet, og dermed at der foreligger en risiko for, at der kan opstå en forurening af grundvandet i de magasiner, hvorfra der blev indvundet vand.

Randers Kommune har under hele forløbet siden den 16. december 2023 – dog med det formelle ansvar hos Miljøstyrelsen i perioden 21. - 31. januar 2024 – set sig forpligtet til ved selvhjælpshandlinger efter miljøbeskyttelseslovens § 70, stk. 1, at træffe de nødvendige foranstaltninger til at sikre, at Alling Å ikke blev forurenede fra Ejendommen med sand, jord og miljøfremmede stoffer, herunder mikrofiller.

Det er Randers Kommunes vurdering, at der fortsat vil indtræde en meget væsentlig miljøforurening på Alling Å og Randers Fjord, hvis de af Randers Kommune iværksatte afværgeforanstaltninger bliver bragt til ophør på nuværende tidspunkt, og det er følgelig også Randers Kommunes vurdering, at afværgeforanstaltningerne er nødvendige for at forebygge, at der indtræder en sådan væsentlig miljøforurening.

De iværksatte afværgeforanstaltninger som følge af forureningen på Gl. Århusvej 110, Ølst

Følgende afværgeindsatser gennemføres fortsat for at undgå, at den ovenfor beskrevne væsentlige miljøforurening af Alling Å og Randers Fjord opstår.

Alt åvand opstrøms det tidligere Nordic Waste areal pumpes fortsat udenom ådalen og Nordic Waste arealerne. Et ophør heraf ville betyde en meget betydningsfuld forurening af Alling Å og Randers Fjord, da åvandet ville skulle trænge ind gennem jord fra jordskredet, den ødelagte vej og jord forurenet af overfladevand. Pumpningen vil således først kunne ophøre, når åen er genoprettet.

Alling Å er fortsat blokeret og skaber en økologisk blokade, som forhindrer, at fisk, insekter m.fl. kan sprede sig frit op og ned igennem åen. Først når Alling Å er genoprettet på strækningen forbi de tidligere Nordic Waste arealer, vil muligheden for at opnå god økologisk tilstand i Alling Å være reetableret.

Reetableringsindsatsen er således forudsætningen for genoprettelse af Alling Å med rent vand og fripassage og udgør derfor sidste del af de igangværende afværgeindsatser målrettet genopretning af tilstanden fra før jordskredet.

Der opsamles fortsat - i regnvandsbassiner - alt overfladevand fra Nordic Waste arealerne, som forrenses på mobile renseanlæg, og som herefter overføres til centralrenseanlægget. Denne rensning bliver optimeret ved etablering af vandhånderingsanlæg medio 2024 omfattende voldanlæg, vandrender, interne opstuvningsanlæg og nye opsamlingsbassiner, der indeholder den nødvendige membran, som beskytter mod udsivning af forurening til det primære grundvand i ådalen. Det nye vandhånderingsanlæg omfatter desuden et renseanlæg som skal muliggøre at alt overfladevand fra Nordic Waste arealerne renses inden fremtidig udledning til Alling Å eller centralrenseanlæg. Et ophør af opsamlingen og rensningen heraf ville føre til en meget kraftig og væsentlig forurening af åvandet nedstrøms Nordic Waste med vandopløselige miljøfremmede stoffer samt sand og jord.

Der gennemføres derudover jordmodulering og beplantning for at minimere risikoen for et fornyet jordskred. Vedligeholdelse af beplantningen skal opretholdes i en længere periode.

En midlertidig afdækning af mikrofilleropløget har sikret, at der ikke længere sker en forurening af regnvandet fra denne kilde med efterfølgende behov for rensning. Det vil dog være nødvendigt, at der sikres en permanent håndtering af denne betydelige forureningskilde, inden afværgeindsatsen kan afsluttes.

De overdækkede vandforsyningsboringer skal, så snart jordskredet er helt stabilt, fritlægges, og det skal sikres, at der ikke er sket en forurening af grundvandet. Skulle dette være tilfældet, skal der iværksættes den nødvendige afværgeindsats.

Lovgrundlaget

Afgørelsen er truffet med hjemmel i miljøbeskyttelseslovens § 70, stk. 1 og 2, som har følgende ordlyd:

"I tilfælde af overhængende alvorlig fare for sundheden og i tilfælde, hvor øjeblikkelige indgreb er påkrævet for at afværge væsentlig forurening eller forureningens udbredelse, foretager tilsynsmyndigheden det nødvendige uden påbud og for den ansvarliges regning.

Stk. 2. Til forebyggelse af en situation som beskrevet i stk. 1 kan tilsynsmyndigheden foretage det nødvendige uden påbud og for den ansvarliges regning. Det gælder dog ikke, hvis den ansvarlige virksomhed på ejendommen er i drift, eller hvis de nødvendige foranstaltninger kan iværksættes efter anden lovgivning."

Det er Randers Kommunes vurdering, at kommunen i medfør af miljøbeskyttelseslovens § 70, stk. 1, er forpligtet til at opretholde de ovenfor beskrevne afværgeforanstaltninger, fordi ophør hermed vil føre til væsentlig forurening af Alling Å. Hertil kommer, at Randers Kommune med hjemmel i miljøbeskyttelseslovens § 70, stk. 2, kan vælge at iværksætte de ovenfor beskrevne foranstaltninger for at undgå, at der opstår en sådan væsentlig forurening af Alling Å. Der henvises desuden til

I forhold til spørgsmålet om, hvorvidt DSH Recycling A/S, kan anses som medansvarlig henvises til bilag 2 om det retlige grundlag for at anse DSH Recycling A/S som medansvarlig på baggrund af navnlig miljøretlig identifikation med Nordic Waste A/S. Der henvises tillige til Miljøstyrelsens supplerende bindende udtalelse af 28. juni 2024, hvor Miljøstyrelsen tiltræder Randers Kommunes vurdering af, at DSH Recycling A/S kan anses som medansvarlig virksomhed efter miljøskadeloven.

Klage- og søgsmålsvejledning mv.

Randers Kommune afgørelser efter miljøbeskyttelseslovens § 70, stk. 1 og 2, kan ikke påklages til anden administrativ myndighed, jf. miljøbeskyttelseslovens § 70, stk. 3.

Søgsmål til prøvelse af Randers Kommunes afgørelser efter miljøbeskyttelseslovens § 70, stk. 1 og 2, skal være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt, jf. miljøbeskyttelseslovens § 101, stk. 1."

Når høringsfristen er udløbet, vil der forventeligt blive truffet endelig afgørelse i sagen.

Med venlig hilsen

Randi Vuust Skall

Chef for Plan, By og Natur

Vedlagt:

Bilag 1: Miljøstyrelsens orientering til Randers Kommune af den 21. august 2024.

Bilag 2: Det retlige grundlag for DSH Recycling A/S' ansvar.